

የኢትዮጵያ አንድነትና ልማት ፓርቲ (ኢአልፓ)

መተዳደሪያ ደንብ
(በኢአልፓ መሥራች ጉባኤ የጸደቀ)

ግንቦት 11/2016 ዓ.ም.

ማውጫ

መግቢያ	ገጽ 3
-------------------	------

ምዕራፍ አንድ፡ ጠቅላላ ድንጋጌዎች

አንቀጽ 1፡ አጭር ርዕስ	ገጽ 4
አንቀጽ 2፡ የፓርቲው ስያሜና አሕጽሮት	ገጽ 4
አንቀጽ 3፡ የፓርቲው ዓርማ (ምልክት)	ገጽ 4
አንቀጽ 4፡ የፓርቲው መሪ ቃል (Slogan)	ገጽ 4
አንቀጽ 5፡ የፓርቲው የሥራ ቋንቋ	ገጽ 4
አንቀጽ 6፡ የፓርቲው ዋና ጽሕፈት ቤት	ገጽ 4
አንቀጽ 7፡ የፓርቲው ራዕይ፣ ተልዕኮና እሴቶች	ገጽ 4
አንቀጽ 8፡ የፓርቲው መሠረታዊ መርሆች	ገጽ 5
አንቀጽ 9፡ የፓርቲው የአሠራር መርሆች	ገጽ 5

ምዕራፍ ሁለት፡ የፓርቲው አደረጃጀትና የአመራር አካላት

አንቀጽ 10፡ የፓርቲው የበላይ አመራር አካላት አወቃቀር	ገጽ 5
አንቀጽ 11፡ ጠቅላላ ጉባኤ (General Assembly)	ገጽ 6
አንቀጽ 12፡ አማካሪዎች ኮሚቴ (Advisory Committee).....	ገጽ 6
አንቀጽ 13፡ ማዕከላዊ ኮሚቴ (Central Committee)	ገጽ 6
አንቀጽ 14፡ የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ (Executive Committee)	ገጽ 7
አንቀጽ 15፡ የፓርቲው ሊቀመንበር (Chairperson)	ገጽ 7
አንቀጽ 16፡ የፓርቲው ምክትል ሊቀመንበሮች (Deputy Chairpersons)	ገጽ 7
አንቀጽ 17፡ የፓርቲው ዋና ጸሐፊ (General Secretary)	ገጽ 7
አንቀጽ 18፡ የቋሚ ኮሚቴዎችና ክፍሎች	ገጽ 8

ምዕራፍ ሦስት፡ የፓርቲ አባልነት

አንቀጽ 19፡ የአባልነት መስፈርት	ገጽ 8
አንቀጽ 20፡ የአባልነት ማመልከቻና አፀዳደቅ	ገጽ 8
አንቀጽ 21፡ የአባላት መብቶች	ገጽ 8
አንቀጽ 22፡ የአባላት ግዴታዎች	ገጽ 9
አንቀጽ 23፡ የአባልነት መቋረጥና የዲሲፕሊን እርምጃዎች	ገጽ 9

ምዕራፍ አራት፡ የፓርቲው የፋይናንስና ንብረት አስተዳደር

አንቀጽ 24፡ የፓርቲው የገቢ ምንጮች	ገጽ 9
አንቀጽ 25፡ የገንዘብና ንብረት አያያዝና ኦዲት	ገጽ 10

ምዕራፍ አምስት፡ ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

አንቀጽ 26፡ በፓርቲው ውስጥ የሚፈጠሩ አለመግባባቶች አፈታት ሥርዓት	ገጽ 10
አንቀጽ 27፡ የፓርቲው ውሕደት፣ ቅንጅት ወይም ግንባር መፍጠር	ገጽ 10
አንቀጽ 28፡ የፓርቲው መፍረስ	ገጽ 10
አንቀጽ 29፡ የመተዳደሪያ ደንቡ የበላይነት	ገጽ 10
አንቀጽ 30፡ መተዳደሪያ ደንቡን የማሻሻል ሥልጣንና ሥርዓት	ገጽ 11
አንቀጽ 31፡ መተዳደሪያ ደንቡ ስለሚጸናበት ጊዜ	ገጽ 11
አንቀጽ 32፡ ማጠቃለያ	ገጽ 11

መግቢያ

እኛ የኢትዮጵያ አንድነትና ልማት ፓርቲ (ኢአልፓ) መሥራች አባላትና ደጋፊዎች፡-

የሀገራችን ኢትዮጵያ የሺህ ዘመናት ታሪክ ባለቤት፣ የጥንታዊ ሥልጣኔ ምንጭ፣ የበርካታ ብሔር ብሔረሰቦችና ሕዝቦች በአንድነትና በመከባበር የኖሩባት፣ የሉዓላዊነቷና የግዛት አንድነቷ ተከብሮ ለትውልድ እንዲተላለፍ የምንመኝ፤ ዜጎቿ በሰብዓዊና ዴሞክራሲያዊ መብቶቻቸው ሙሉ በሙሉ የሚጠቀሙባት፣ የሕግ የበላይነት የሰፈነባት፣ ፍትሕና እኩልነት የማዕዘን ድንጋጮች የሆኑባት፣ በጠንካራና ዘላቂ የኢኮኖሚ ልማት ላይ የተመሰረተች ብልጽግና የሰፈነባት፣ ሕዝቦቿ በሰላም፣ በመቻቻል፣ በመፈቃቀርና በመከባበር የሚኖሩባት ታላቅ ሀገር እንድትሆን ባለ ጽኑ እምነትና የማይነጥፍ ፍላጎት፤

ሀገራችን በተለያዩ የታሪክ አጋጣሚዎች የገጠሟትን ውስብስብ ፈተናዎችና ዘርፈ ብዙ ችግሮች በመገንዘብ፣ ከታሪክ መልካሙን ወርሰን ስህተቶችን በማረም፣ ለሀገራዊ መግባባትና እርቅ ቅድሚያ በመስጠት፣ የዜጎችን የጋራ ተጠቃሚነት የሚያረጋግጥ፣ ልዩ ልዩ ማንነቶች የሚከበሩበትና የሚንጸባረቁበት፣ የዜጎች ነጻና ንቁ የፖለቲካ ተሳትፎ የሚረጋገጥበት፣ ሁሉን አቃፊ የሆነ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ለመገንባትና የሀገራችንን ሁለንተናዊ ችግሮች በሰላማዊ፣ በሕጋዊና በዴሞክራሲያዊ መንገድ ለመፍታት ቆርጠን በመነሳት፤

የወደፊት ኢትዮጵያ ብሩህ ተስፋዋ በዜጎቿ አንድነት፣ በትጋትና በፈጠራ ላይ የተመሰረተ መሆኑን በማመን፣ ወጣቱ ትውልድ የሀገሩ ባለቤት ሆኖ በዕውቀትና በክህሎት እንዲታነጽ፣ ሴቶች በሁሉም የሀገሪቱ የፖለቲካ፣ የማኅበራዊና የኢኮኖሚ ዘርፎች እኩል ተሳታፊና ተጠቃሚ እንዲሆኑ፣ እንዲሁም ሁሉም የኅብረተሰብ ክፍሎች የልማቱ ፍትሐዊ ተቋዳሽ እንዲሆኑ የሚያስችል ሥርዓት ለመዘርጋት ባለን ጽኑ ዓላማ፤

በሀገራችን የምርጫ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባና የምርጫ ሥነ ምግባር አዋጅ ቁጥር 1162/2011 በተደነገገው መሠረት፣ ይህንን የኢትዮጵያ አንድነትና ልማት ፓርቲ (ኢአልፓ) መተዳደሪያ ደንብ፣ የፓርቲያችንን ራዕይ፣ ተልዕኮ፣ መሠረታዊ መርሆዎችና አደረጃጀት በግልጽ በማስቀመጥ፣ በመሥራች ጉባኤያችን በስፋት ተወያይተንበትና በሙሉ ድምፅ አጽድቀን የፓርቲያችን ሕጋዊና የአሠራር መመሪያ ሰነድ እንዲሆን ወስነናል። ይህ መተዳደሪያ ደንብ የፓርቲያችንን የውስጥ ዴሞክራሲ፣ ግልጽነትና ተጠያቂነት የሚያረጋግጥ እንዲሁም ለሀገራችን ሰላም፣ ልማትና ዴሞክራሲ ግንባታ የበኩላችንን አስተዋጽኦ እንድናበረክት የሚያስችለን መሠረት ነው።

ምዕራፍ አንድ፡ ጠቅላላ ድንጋጌዎች

አንቀጽ 1፡ አጭር ርዕስ

ይህ መተዳደሪያ ደንብ “የኢትዮጵያ አንድነትና ልማት ፓርቲ (ኢአልፓ) መተዳደሪያ ደንብ” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

አንቀጽ 2፡ የፓርቲው ስያሜና አሕጽሮት

1. የፓርቲው ሙሉ ስያሜ “የኢትዮጵያ አንድነትና ልማት ፓርቲ” ሲሆን፤ በእንግሊዝኛ “Ethiopian Unity and Development Party” ይሆናል።
2. የፓርቲው አሕጽሮት ስያሜ በአማርኛ “ኢአልፓ”፤ በእንግሊዝኛ “EUDP” ይሆናል።

አንቀጽ 3፡ የፓርቲው ዓርማ (ምልክት)

1. **የዓርማው ገለጻ፡** የኢአልፓ ዓርማ ከብ ቅርጽ ያለው ሆኖ፤ መሃል ላይ የሚጨበጠው ጠንካራ እጆች አንድነትን፤ ከበስተጀርባ የበቀለ ለምለም ቡቃያ/የእህል ዘለላ በኢትዮጵያ ካርታ ውስጥ ተስፋን ና ልማት፤ ሰማያዊ ቀለም ደግሞ ሀገራዊነትን ያመለክታሉ።
2. **ዝርዝር ትርጉም፡**
  - **የተጨበጠው እጆች፡** የኢትዮጵያ ሕዝቦች አንድነት፤ ትብብርና የጋራ እጣ ፈንታን ያመለክታል።
  - **ለምለም ቡቃያ/የእህል ዘለላ፡** ልማትን፤ ዕድገትን፤ ብልጽግናንና ለወደፊቱ ያለንን ብሩህ ተስፋ ያመለክታል።
  - **ሰማያዊ ቀለም፡** የሀገራዊ ማንነት፤ የሉዓላዊነትና የዜግነት ኩራትን ያመለክታሉ።
  - **ከብ ቅርጽ፡** ቀጣይነትን፤ ዘላቂነትንና ሁሉን አቃፊነትን ያመለክታል።
3. ዓርማው በፓርቲው ይፋዊ ሰነዶች፤ ማህተሞች፤ ባንዲራዎችና ሌሎች ቁሳቁሶች ላይ ጥቅም ላይ ይውላል።

አንቀጽ 4፡ የፓርቲው መሪ ቃል (Slogan)

የፓርቲው መሪ ቃል “አንድነት ለልማት!” ወይም በጠቅላላ ጉባኤ የሚጸድቅ ሌላ ተመሳሳይ ትርጉም ያለው መፈክር ይሆናል።

አንቀጽ 5፡ የፓርቲው የሥራ ቋንቋ

1. የፓርቲው ዋና የሥራ ቋንቋ በፌዴራል ደረጃ አማርኛ ይሆናል።
2. ሁሉም የኢትዮጵያ ቋንቋዎች በፓርቲው ዘንድ እኩል ክብርና እውቅና ይኖራቸዋል።
3. የፓርቲው ሰነዶችና ስብሰባዎች እንደ አስፈላጊነቱና እንደ አካባቢው ሁኔታ በሌሎች የሀገሪቱ ቋንቋዎች ሊዘጋጁና ሊካሄዱ ይችላሉ።

አንቀጽ 6፡ የፓርቲው ዋና ጽሕፈት ቤት

1. የፓርቲው ዋና ጽሕፈት ቤት አዲስ አበባ ከተማ ይሆናል።
2. ፓርቲው እንደአስፈላጊነቱ በሁሉም የሀገሪቱ ክልሎች፤ ዞኖች፤ ወረዳዎችና ቀበሌዎች እንዲሁም አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በውጭ ሀገራት ቅርንጫፍ ጽሕፈት ቤቶች ሊኖሩት ይችላል።

አንቀጽ 7፡ የፓርቲው ራዕይ፤ ተልዕኮና እሴቶች

1. **ራዕይ፡** ኢትዮጵያ በጠንካራ አንድነት፤ በሰላም፤ በዴሞክራሲና በሁለንተናዊ ልማት ከፍ ብላ የምትታይባትና ዜጎቿ በኩራትና በእኩልነት የሚኖሩባት ሀገር ሆና ማየት።
2. **ተልዕኮ፡** ሁሉን አቃፊ የፖለቲካ ሥርዓት በመገንባት፤ የዜጎችን መብትና ነጻነት በማረጋገጥ፤ የሕግ የበላይነትን በማስፈን፤ ፍትሃዊና ዘላቂ ልማትን በማምጣት የሀገሪቱን ብልጽግና ማረጋገጥ።
3. **እሴቶች፡**
  - ሀገር ወዳድነትና ብሔራዊ አንድነት
  - የሕግ የበላይነትና ፍትሕ

- ዴሞክራሲያዊ ተሳትፎና መቻቻል
- እኩልነትና አቃፊነት
- ግልጽኝነትና ተጠያቂነት
- ታታሪነትና የላቀ ውጤት
- የአካባቢ ጥበቃና ዘላቂ ልማት
- የዜጎች ደህንነትና ሰላም

አንቀጽ 8፡ የፓርቲው መሠረታዊ መርሆች

1. የሕግ የበላይነት
2. ሁሉን አቃፊ ዴሞክራሲና የዜጎች የፖለቲካ ተሳትፎ
3. የሰብዓዊና ዴሞክራሲያዊ መብቶች መከበር
4. ፍትሐዊ የሀብት ክፍፍልና ማህበራዊ ፍትሕ
5. የሥርዓተ-ፆታ እኩልነትና የወጣቶች ተሳትፎ
6. ጠንካራ ሀገራዊ አንድነትና የብሔር ብሔረሰቦች እኩልነት
7. ሀገራዊ መቻቻል፣ ውይይትና የሰላም ባህል ግንባታ
8. መልካም አስተዳደርና ከሙስና የጾዳ አሰራር
9. የአካባቢ ጥበቃና ዘላቂ ልማት
10. በፌዴራላዊ ሥርዓት ማዕቀፍ ውስጥ ጠንካራ አንድነትን ማረጋገጥ
11. የሀገር ሉዓላዊነትና የግዛት አንድነት የማይደራደርበት መርህ መሆኑ

አንቀጽ 9፡ የፓርቲው የአሠራር መርሆች

1. ፓርቲው የሀገሪቱን ሕገ መንግሥትና ሌሎች ሕጎችን አክብሮና አስከብሮ ይንቀሳቀሳል።
2. የፓርቲው አባላት የፓርቲውን ፕሮግራም፣ መተዳደሪያ ደንብና ውሳኔዎች የመፈጸም፣ የማክበርና የማስከበር ኃላፊነት አለባቸው።
3. ማንኛውም አባል ከፓርቲው ዓላማና መርህ ጋር የማይጋጭ የግል ሐሳቡን በፓርቲ መድረኮች በነጻነት የማራመድ መብቱ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የፓርቲውን የጋራ ውሳኔ የመፈጸምና የማስፈጸም ኃላፊነትና ግዴታ አለበት።
4. በፓርቲው ውስጥ ሁሉም አባላት እኩል ድምፅና ተጠሪነት ይኖራቸዋል።
5. የፓርቲ ውሳኔዎች በሁሉም የአመራር እርከኖች በቂ ውይይት ከተደረገባቸውና የጋራ መግባባት ከተደረሰባቸው በኋላ በዲሞክራሲያዊ ማዕከላዊነት መርህ ወይም በአብላጫ ድምፅ ይወሰናሉ።
6. በድምፅ አሰጣጥ ወቅት ድምፅ እኩል ለሁለት ከተከፈለ፣ የሰብሰባው ሰብሳቢ ወሳኝ ድምፅ ይኖረዋል። ይህ ሳይሆን ቀርቶ ዳግም ውይይት ከተደረገ በኋላ እንደገና ድምጽ ተሰጥቶ አሁንም እኩል ከሆነ ጉዳዩ ለበላይ አካል ይቀርባል።
7. የሰብሰባ ምልዓተ ጉባኤ (Quorum) በሌላአኳኋን ካልተደነገገ በቀር ከተሰበሰቡዎች ከግማሽ በላይ (50%+1) ይሆናል። የማዕከላዊ ኮሚቴ፣ የአማካሪዎች ኮሚቴና የጠቅላላ ጉባኤ ምልዓተ ጉባኤ ከጠቅላላ አባላት ሁለት ሦስተኛ (2/3) ይሆናል።
8. በየትኛውም ደረጃ በተወሰነ ውሳኔ ላይ ከተሰበሰቡ አባላት መካከል አንድ ሦስተኛ (1/3) የሚሆኑት እንደገና እንዲታይ ጥያቄ ካቀረቡ፣ ጥያቄው ለውይይት ቀርቦ እንደገና ውሳኔ ይሰጥበታል።
9. ሁሉም የፓርቲው አሠራሮች በግልጽኝነት፣ በተጠያቂነትና በዴሞክራሲያዊነት ላይ የተመሠረቱ ይሆናሉ።
10. በፓርቲው ጉባኤዎችና ስብሰባዎች የሚተላለፉ ውሳኔዎችና የአሠራር አቅጣጫዎች በቃለ ጉባኤ መያዝ አለባቸው።
11. የሴቶችና የወጣቶች ተሳትፎ በሁሉም የፓርቲው እርከኖችና ውሳኔ ሰጪነት እንዲረጋገጥ ይደረጋል። በአመራር ቦታዎች ላይ ቢያንስ 30% የሴቶች ተዋጽኦ እንዲኖር ፓርቲው ይጥራል።

ምዕራፍ ሁለት፡ የፓርቲው አደረጃጀትና የአመራር አካላት

አንቀጽ 10፡ የፓርቲው የበላይ አመራር አካላት አወቃቀር

የፓርቲው የበላይ አመራር አካላት የሚከተሉት ናቸው፡-

1. ጠቅላላ ጉባኤ
2. አማካሪዎች ኮሚቴ
3. ማዕከላዊ ኮሚቴ
4. የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ

አንቀጽ 11: ጠቅላላ ጉባኤ (General Assembly)

1. የፓርቲው የሥልጣን የበላይ አካል ነው።
2. የጠቅላላ ጉባኤው ተጠሪነት ለፓርቲው አባላት ነው።
3. በየዓመት (3) ዓመቱ መደበኛ ስብሰባ ያደርጋል። አስቸኳይ ስብሰባ በማዕከላዊ ኮሚቴ ውሳኔ ወይም በአማካሪዎች ኮሚቴ አባላት አንድ ዓስተኛ (1/3) ጥያቄ ሲቀርብ ሊጠራ ይችላል።
4. **ሥልጣንና ተግባራት፡**
  - የፓርቲውን ሊቀመንበር፣ ምክትል ሊቀመንበሮችን፣ ዋና ጸሐፊንና የኦዲትና ቁጥጥር ኮሚሽን አባላትን ይመርጣል፣ ይሽራል።
  - የአማካሪዎች ኮሚቴ አባላትን ከየአደረጃጀት እርከንና ከልዩ ልዩ የኅብረተሰብ ክፍሎች በተመጣጣኝ ውክልና ይመርጣል።
  - የፓርቲውን ፕሮግራም፣ መተዳደሪያ ደንብ ያጸድቃል፣ ያሻሽላል።
  - የማዕከላዊ ኮሚቴንና የኦዲትና ቁጥጥር ኮሚሽንን ሪፖርት ያዳምጣል፣ ይገመግማል፣ ውሳኔ ይሰጣል።
  - የፓርቲውን አጠቃላይ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ያጸድቃል።
  - ስለ ፓርቲው ውህደት፣ ቅንጅት ወይም መፍረስ የመጨረሻ ውሳኔ ይሰጣል።
  - የፓርቲውን ዋና የፖለቲካ አቋሞች ይወስናል።

አንቀጽ 12: አማካሪዎች ኮሚቴ (Advisory Committee)

1. በሁለት ጠቅላላ ጉባኤዎች መካከል የፓርቲው የበላይ የፖሊሲና ውሳኔ ሰጪ አካል ሆኖ ያገለግላል።
2. ተጠሪነቱ ለጠቅላላ ጉባኤ ነው።
3. አባላቱ ከጠቅላላ ጉባኤው አባላት መካከል ለዓስት (3) ዓመት ይመረጣሉ። የማዕከላዊ ኮሚቴ አባላት በሙሉ የብሔራዊ ምክር ቤቱ አባላት ይሆናሉ።
4. በዓመት አንድ (1) ጊዜ መደበኛ ስብሰባ ያደርጋል። አስቸኳይ ስብሰባ በማዕከላዊ ኮሚቴ ውሳኔ ወይም በራሱ አባላት አንድ ዓስተኛ (1/3) ጥያቄ ሊጠራ ይችላል።
5. **ሥልጣንና ተግባራት፡**
  - የማዕከላዊ ኮሚቴ አባላትን (ከጠቅላላ ጉባኤ በሚመረጡት ሊቀመንበር፣ ምክትል ሊቀመንበሮችና ዋና ጸሐፊ ውጪ ያሉትን) ይመርጣል፣ ሥራቸውን ይከታተላል፣ ይገመግማል፣ አስፈላጊ ሲሆን ይሽራል።
  - የጠቅላላ ጉባኤ ውሳኔዎችንና ፖሊሲዎችን አፈጻጸም ይከታተላል፣ ያስፈጽማል።
  - በጠቅላላ ጉባኤ ያልተሸፈኑ አዳዲስ የፖሊሲ ጉዳዮች ሲያጋጥሙ ተወያይቶ አቅጣጫ ያስቀምጣል።
  - የማዕከላዊ ኮሚቴን የሥራ አፈጻጸም ሪፖርት ያዳምጣል፣ ይገመግማል፣ ውሳኔ ይሰጣል።
  - አስፈላጊ የሆኑ ጊዜያዊ ደንቦችንና መመሪያዎችን ያወጣል።
  - ለሀገራዊ ምርጫ የሚወዳደሩ የፓርቲ እጩዎችን መመልመያ መስፈርት ያጸድቃል።

አንቀጽ 13: ማዕከላዊ ኮሚቴ (Central Committee)

1. በሁለት የአማካሪዎች ኮሚቴ ስብሰባዎች መካከል የፓርቲው የበላይ አስፈጻሚ አካል ነው።
2. ተጠሪነቱ ለአማካሪዎች ኮሚቴ ነው።
3. አባላቱ በአማካሪዎች ኮሚቴ ይመረጣሉ። የፓርቲው ሊቀመንበር፣ ምክትል ሊቀመንበሮችና ዋና ጸሐፊ የኮሚቴው አባላትና አመራሮች ይሆናሉ።
4. በየዓመት (3) ወሩ መደበኛ ስብሰባ ያደርጋል። አስቸኳይ ስብሰባ በሊቀመንበሩ ጥሪ ወይም በኮሚቴው አባላት አንድ ዓስተኛ (1/3) ጥያቄ ሊጠራ ይችላል።
5. **ሥልጣንና ተግባራት፡**
  - የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባላትን ከራሱ አባላት መካከል ይመርጣል።

- የፓርቲውን የዕለት ተዕለት ሥራዎች በበላይነት ይመራል፤ ያስተባብራል።
- የፓርቲውን ዓመታዊ ዕቅድና በጀት ያጸድቃል።
- የቋሚ ኮሚቴዎችን፣ መምሪያዎችን፣ የሴቶችና ወጣቶች ሊጎችን ሥራ ይመራል፤ ይቆጣጠራል።
- የፓርቲውን የፖለቲካ፣ የድርጅትና የርዕዮተ ዓለም ሥራዎችን ይመራል።
- የፓርቲውን መግለጫዎችና ይፋዊ አቋሞች ያጸድቃል።
- የፓርቲውን የፋይናንስና ንብረት አስተዳደር ይቆጣጠራል።
- የዲሲፕሊንና ሥነምግባር ኮሚሽን እና የኤዲትና ቁጥጥር ኮሚሽን ሪፖርቶችን ተቀብሎ ውሳኔ ይሰጣል።

አንቀጽ 14: የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ (Executive Committee)

1. የማዕከላዊ ኮሚቴ የበታች ሆኖ የፓርቲውን የዕለት ተዕለት ሥራዎች የሚያስፈጽም አካል ነው።
2. አባላቱ የፓርቲው ሊቀመንበር፣ ምክትል ሊቀመንበር፣ ዋና ጸሐፊና ከማዕከላዊ ኮሚቴ አባላት መካከል የሚመረጡ የመምሪያ ኃላፊዎችን ያካትታል።
3. ተጠሪነቱ ለማዕከላዊ ኮሚቴ ነው።
4. በየወሩ (1) መደበኛ ስብሰባ ያደርጋል። አስቸኳይ ስብሰባ በሊቀመንበሩ ወይም በዋና ጸሐፊው ጥሪ ሊደረግ ይችላል።
5. **ሥልጣንና ተግባራት፡**
  - የማዕከላዊ ኮሚቴ ውሳኔዎችንና መመሪያዎችን ያስፈጽማል።
  - የፓርቲውን አስተዳደራዊ፣ ፋይናንሳዊና ሎጂስቲካዊ ጉዳዮች ይከታተላል ያስተዳድራል።
  - የቋሚ ኮሚቴዎችንና መምሪያዎችን ዕለታዊ ሥራዎች ያስተባብራል።
  - ወቅታዊ የፖለቲካና ማኅበራዊ ጉዳዮችን በመገምገም ለማዕከላዊ ኮሚቴ የውሳኔ ሀሳብ ያቀርባል።
  - የፓርቲውን የሕዝብ ግንኙነትና የሚዲያ ሥራዎች ይከታተላል።

አንቀጽ 15: የፓርቲው ሊቀመንበር (Chairperson)

1. በጠቅላላ ጉባኤ ለአምስት (5) ዓመት ይመረጣል። በተከታታይ ከሁለት የምርጫ ዘመን በላይ በአንድ ቦታ ላይ መመረጥ አይችልም።
2. የፓርቲው የበላይ መሪና ወኪል ነው።
3. **ሥልጣንና ተግባራት፡**
  - የጠቅላላ ጉባኤ፣ የአማካሪዎች ኮሚቴ፣ የማዕከላዊ ኮሚቴና የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ ስብሰባዎችን በሰብሳቢነት ይመራል።
  - ፓርቲውን በሀገር ውስጥና በውጭ ሀገራት ይወክላል።
  - የፓርቲውን አጠቃላይ እንቅስቃሴ በበላይነት ይመራል፤ ያስተባብራል።
  - ከሌሎች ፓርቲዎችና ድርጅቶች ጋር የሚደረጉ ግንኙነቶችን ይመራል።
  - የፓርቲውን ቃል አቀባይነት ሥራ በበላይነት ይመራል።

አንቀጽ 16: የፓርቲው ምክትል ሊቀመንበሮች (Deputy Chairpersons)

1. በጠቅላላ ጉባኤ ለአምስት (5) ዓመት ይመረጣሉ። ቁጥራቸውና የሥራ ክፍፍላቸው በጠቅላላ ጉባኤ ወይም በማዕከላዊ ኮሚቴ ሊወሰን ይችላል። አንደኛ ምክትል ሊቀመንበር ለድርጅት ጉዳይ፣ ሁለተኛ ምክትል ሊቀመንበር ለፖሊሲና ምርምር።
2. ሊቀመንበሩን በሥራው ያግዛሉ፣ ሊቀመንበሩ በሌለበት ጊዜ እንደቅደም ተከተላቸው ተከተው ይሠራሉ።
3. ሊቀመንበሩ የሚሰጧቸውን ሌሎች ልዩ ልዩ ተግባራት ያከናውናሉ።

አንቀጽ 17: የፓርቲው ዋና ጸሐፊ (General Secretary)

1. በጠቅላላ ጉባኤ ለአምስት (5) ዓመት ይመረጣል።
2. የፓርቲውን ዋና ጽሕፈት ቤት በበላይነት ይመራል።
3. **ሥልጣንና ተግባራት፡**
  - የፓርቲውን አስተዳደራዊና ድርጅታዊ ሥራዎች በበላይነት ያስተዳድራል።
  - የፓርቲውን ሰነዶች፣ መዝገቦችና ቃለ ጉባኤዎች በአግባቡ እንዲያዙ ያደርጋል።
  - የፓርቲውን የሰው ኃይል አስተዳደር ይመራል።

- የፓርቲውን ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ሥራ ያስተባብራል።
- ለአመራር አካላት ስብሰባዎች አጀንዳ ያዘጋጃል፤ ቃለ ጉባኤ ይይዛል።
- የፓርቲውን የፋይናንስና ንብረት አስተዳደር ከፋይናንስ መምሪያ ጋር በመሆን ይከታተላል።

አንቀጽ 18: የቋሚ ኮሚቴዎችና ክፍሎች (መምሪያዎች/ሊጎች)

ፓርቲው ልዩ ልዩ ተግባራትን ለማከናወን የሚከተሉትና ሌሎችም እንደአስፈላጊነቱ በማዕከላዊ ኮሚቴ የሚቋቋሙ ቋሚ ኮሚቴዎች፣ መምሪያዎችና ሊጎች ይኖሩታል። የኢያንዳንዱ ክፍል ዝርዝር ሥልጣንና ተግባር በውስጥ ደንብ ይወሰናል።

1. የድርጅት ጉዳይና አባላት ማደራጀት መምሪያ፡ የአባላት ምዝገባ፣ ማደራጀት፣ የቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ማጠናከር።
2. የርዕዮተ ዓለም፣ ሥልጠናና ምርምር መምሪያ፡ የፓርቲውን ርዕዮተ ዓለም ማስተማር፣ የአባላት ሥልጠና፣ ፖሊሲ ነክ ምርምሮችን ማካሄድ።
3. የሕዝብ ግንኙነትና ኮሙኒኬሽን መምሪያ፡ የፓርቲውን አቋም ለሕዝብ ማሳወቅ፣ ከሚዲያ ጋር መሥራት፣ የፓርቲውን ድረ-ገጽና ማኅበራዊ ሚዲያ ማስተዳደር።
4. የፋይናንስና ንብረት አስተዳደር መምሪያ፡ የፓርቲውን ገቢና ወጪ ማስተዳደር፣ የንብረት ቁጥጥር።
5. የአዲትና ቁጥጥር ኮሚሽን፡ የፓርቲውን የፋይናንስና የአሠራር ሥርዓት መመርመርና መቆጣጠር። አባላቱ በጠቅላላ ጉባኤ ተመርጠው ራሳቸውን ችለው ይሠራሉ።
6. የዲሲፕሊንና ሥነምግባር ኮሚሽን፡ የአባላትን የሥነ ምግባር ጥሰት መመርመርና የውሳኔ ሀሳብ ማቅረብ። አባላቱ በማዕከላዊ ኮሚቴ ተመርጠው ለአማካሪዎች ኮሚቴ ሪፖርት ያደርጋሉ።
7. የምርጫ ጉዳዮችና የሕግ አገልግሎት መምሪያ፡ ለምርጫ መዘጋጀት፣ እጩዎችን ማገዝ፣ የሕግ ምክር መስጠት።
8. የሴቶች ሊግ፡ የሴቶችን ተሳትፎ በፓርቲው ውስጥና በሀገሪቱ ፖለቲካ ማሳደግ።
9. የወጣቶች ሊግ፡ የወጣቶችን ተሳትፎ በፓርቲው ውስጥና በሀገሪቱ ፖለቲካ ማሳደግ።
10. የአማካሪዎች ጉባኤ፡ ልምድ ያላቸውን የፓርቲ አባላትና ሌሎች ምሁራንን በማካተት ለፓርቲው አመራር በልዩ ልዩ ጉዳዮች ላይ ምክር የሚሰጥ አካል ነው።

ምዕራፍ ሦስት፡ የፓርቲ አባልነት

አንቀጽ 19: የአባልነት መስፈርት

ማንኛውም ኢትዮጵያዊ/ት ዜጋ የሚከተሉትን መስፈርቶች ካሟላ የኢአልፓ አባል መሆን ይችላል/ችላላች፡-

1. ዕድሜው/ዋ 18 ዓመትና ከዚያ በላይ የሆነ/ች።
2. የፓርቲውን ፕሮግራም፣ መተዳደሪያ ደንብና መርሆች የተቀበለ/ችና ተግባራዊ ለማድረግ ፈቃደኛ የሆነ/ች።
3. የሌላ የፖለቲካ ፓርቲ አባል ያልሆነ/ች።
4. በሕግ የፖለቲካ ተሳትፎ መብቱ/ቷ ያልተገደበ/ች።
5. የአባልነት መዋጮ ለመክፈል ፈቃደኛ የሆነ/ች።
6. በሙስና፣ በዘረኝነት ወይም በሰብዓዊ መብት ጥሰት ወንጀል ያልተፈረደበት/ባት።

አንቀጽ 20: የአባልነት ማመልከቻና አፀዳደቅ

1. አባል መሆን የሚፈልግ/የምትፈልግ ግለሰብ በአቅራቢያው/ዋ በሚገኝ የፓርቲው ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ወይም በፓርቲው ድረ-ገጽ የአባልነት ማመልከቻ ፎርም መሙላት አለበት/ባት።
2. የቀረበው ማመልከቻ በአካባቢው የፓርቲው የድርጅት ጉዳይ ክፍል ተመርምሮ በ [ለምሳሌ፡ 15 ቀናት] ውስጥ ውሳኔ ይሰጥበታል።
3. ማመልከቻው ተቀባይነት ካገኘ አባሉ የአባልነት መታወቂያ ካርድ ይሰጠዋል።
4. በማመልከቻው ላይ ተቀባይነት ያላገኘ ግለሰብ ለበላይ የፓርቲው አካል ይግባኝ የማለት መብት አለው።

አንቀጽ 21: የአባላት መብቶች

ማንኛውም የኢአልፓ አባል የሚከተሉት መብቶች ይኖሩታል/ይኖሯታል፡-

1. በፓርቲው አመራር ምርጫ የመምረጥና የመመረጥ መብት።
2. በፓርቲው ስብሰባዎችና መድረኮች ላይ የመሳተፍ፣ ሀሳቡን/ሷን በነጻነት የመግለጽና ጥያቄ የማቅረብ መብት።
3. ስለ ፓርቲው አሠራርና ውሳኔዎች መረጃ የማግኘት መብት።
4. በፓርቲው የፖሊሲና የፕሮግራም ቀረጻ ላይ የመሳተፍ መብት።
5. በፓርቲው አካላትና አመራሮች ላይ ገንቢ ሂስ የማቅረብ መብት።
6. በዲሲፕሊን እርምጃ ጉዳይ ላይ ራሱን/ሷን የመከላከልና ይግባኝ የማለት መብት።
7. በራሱ/ሷ ፈቃድ ከፓርቲ አባልነት የመልቀቅ መብት።

አንቀጽ 22፡ የአባላት ግዴታዎች

ማንኛውም የኢ.አ.ል.ፓ አባል የሚከተሉት ግዴታዎች ይኖሩበታል/ይኖሩባታል፡-

1. የፓርቲውን ፕሮግራም፣ መተዳደሪያ ደንብ፣ ውሳኔዎችና መመሪያዎች ማክበርና ማስከበር።
2. የፓርቲውን ዓላማዎችና መርሆች ለሕዝብ ማስተዋወቅና መተግበር።
3. የፓርቲውን ስብሰባዎችና እንቅስቃሴዎች በንቃት መሳተፍ።
4. የአባልነት መዋጮ በወቅቱ መክከል።
5. የፓርቲውን አንድነት፣ ሥነ ምግባርና መልካም ስም መጠበቅ።
6. የፓርቲውን ሚስጥር መጠበቅ።
7. በምርጫ ወቅት ለፓርቲውና ለእጩዎቹ በቅንነት መሥራት።
8. ከቡድንተኝነት፣ ከዘረኝነትና ከጥላቻ ንግግር መቆጠብ።

አንቀጽ 23፡ የአባልነት መቋረጥና የዲሲፕሊን እርምጃዎች

1. **የአባልነት መቋረጥ ሁኔታዎች፡**
  - አባሉ በራሱ ፈቃድ ሲለቅ።
  - አባሉ ሲሞት።
  - በዲሲፕሊን ከፓርቲው ሲሰናበት።
  - የሌላ ፖለቲካ ፓርቲ አባል ሆኖ ሲገኝ።
  - የአባልነት መዋጮ በተከታታይ ለስድስት (6) ወራት ያለ በቂ ምክንያት ሳይከፍል ሲቀርና በጽሑፍ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶትም ሳይስተካከል።
2. **የዲሲፕሊን ጥፋቶች፡**
  - የፓርቲውን ፕሮግራም፣ መተዳደሪያ ደንብ፣ ውሳኔዎችና መመሪያዎች መጣስ።
  - የፓርቲውን ሚስጥር ያለአግባብ ማውጣት ወይም ለፓርቲው ጎጂ በሆነ መንገድ መጠቀም።
  - የፓርቲውን ስምና ክብር የሚያጎድፍ ድርጊት መፈጸም።
  - በሙስና፣ በዘረኝነት፣ በጥላቻ ንግግር ወይም በሌሎች ሕገ-ወጥ ድርጊቶች መሳተፍ።
  - የፓርቲውን ንብረት ያለአግባብ መጠቀም ወይም ማባከን።
  - በፓርቲው ውስጥ ቡድንተኝነትን ወይም መከፋፈልን የሚያበረታታ ተግባር መፈጸም።
  - ለፓርቲው ሆን ብሎ የተሳሳተ መረጃ መስጠት።
3. **የዲሲፕሊን ቅጣቶች፡** እንደ ጥፋቱ ክብደትና ቅለት ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ቅጣቶች ሊወሰዱ ይችላሉ፡-
  - የቃል ማስጠንቀቂያ
  - የጽሑፍ ማስጠንቀቂያ
  - ለተወሰነ ጊዜ ከኃላፊነት ማገድ
  - ከኃላፊነት ሙሉ በሙሉ ማንሳት
  - ለተወሰነ ጊዜ ከአባልነት ማገድ
  - ከአባልነት እስከ መሰረዝ የሚደርስ
4. ማንኛውም የዲሲፕሊን እርምጃ ከመወሰዱ በፊት አባሉ እራሱን እንዲከላከልና ሀሳቡን እንዲያቀርብ በቂ እድል ይሰጠዋል። አባሉ በተሰጠው ውሳኔ ቅር ከተሰኘ ጉዳዩን ለበላይ የፓርቲው የዲሲፕሊን አካል ወይም ለአማካሪዎች ኮሚቴ ይግባኝ የማለት መብት አለው። ይግባኝ አቀራረብ ሥርዓት በውስጥ ደንብ ይወሰናል።

ምዕራፍ አራት፡ የፓርቲው የፋይናንስና ንብረት አስተዳደር

አንቀጽ 24: የፓርቲው የገቢ ምንጮች

የፓርቲው የገቢ ምንጮች የሚከተሉት ይሆናሉ፡-

1. የአባላት የአባልነትና የወርሃዊ መዋጮች።
2. ከፓርቲው ደጋፊዎች የሚገኝ የገንዘብና የዓይነት ድጋፍ።
3. በሕግ መሠረት ከምርጫ ቦርድ የሚገኝ ድጋፍ።
4. ፓርቲው በሚያዘጋጃቸው ሕጋዊ የገቢ ማሰባሰቢያ ዝግጅቶች የሚገኝ ገቢ።
5. ከፓርቲው ንብረቶች የሚገኝ ገቢ (ለምሳሌ፡ የሕትመት ውጤቶች ሽያጭ)።
6. በሕግ የተፈቀዱ ሌሎች የገቢ ምንጮች።

አንቀጽ 25: የገንዘብና ንብረት አያያዝና ኦዲት

1. የፓርቲው ገንዘብና ንብረት በፓርቲው የፋይናንስና ንብረት አስተዳደር መምሪያ አማካኝነት በማዕከላዊ ኮሚቴ በሚጸድቅ የፋይናንስ መመሪያ መሠረት ይተዳደራል።
2. ሁሉም የገንዘብ እንቅስቃሴዎች በባንክ ሂሳብ መከናወን አለባቸው።
3. የገንዘብ አያያዝ ግልጽነትና ተጠያቂነት ባለው መንገድ መከናወን አለበት።
4. የፓርቲው የሂሳብ መዝገቦች በየዓመቱ በጠቅላላ ጉባኤ በሚመረጥ ወይም በሚሰየም ነጻ የውጭ ኦዲተር መመርመር አለባቸው። የኦዲት ሪፖርቱ ለአማካሪዎች ኮሚቴና ለጠቅላላ ጉባኤ መቅረብ አለበት።
5. የኦዲትና ቁጥጥር ኮሚሽን የፓርቲውን የፋይናንስና የአሠራር ሥርዓት በየጊዜው ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል።

ምዕራፍ አምስት፡ ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

አንቀጽ 26: በፓርቲው ውስጥ የሚፈጠሩ አለመግባባቶች አፈታት ሥርዓት

1. በፓርቲው አባላት ወይም የአመራር አካላት መካከል የሚፈጠሩ አለመግባባቶች በመጀመሪያ በውይይት፣ በድርድርና በመግባባት ለመፍታት ጥረት ይደረጋል።
2. በዚህ መንገድ መፍታት ካልተቻለ ጉዳዩ እንደቅደም ተከተሉ ለሚመለከተው የፓርቲው ውጤቶች የድርጅት ጉዳይ ክፍል፣ ለዲሲፕሊንና ሥነምግባር ኮሚሽን ወይም ለማዕከላዊ ኮሚቴ ቀርቦ ውሳኔ እንዲያገኝ ይደረጋል።
3. የማዕከላዊ ኮሚቴ ውሳኔ የመጨረሻ ካልሆነ ወይም አባሉ ካልተስማማበት ለአማካሪዎች ኮሚቴ ወይም ለጠቅላላ ጉባኤ ይግባኝ ሊቀርብ ይችላል።
4. የፓርቲው የውስጥ የአለመግባባት አፈታት ሥርዓት ሳይሟጠጥ ጉዳዩን ከፓርቲው ውጭ ለሌላ አካል ማቅረብ አይፈቀድም።

አንቀጽ 27: የፓርቲው ውሕደት፣ ቅንጅት ወይም ግንባር መፍጠር

1. ፓርቲው ተመሳሳይ ዓላማና መርሕ ካላቸው ሌሎች የፖለቲካ ፓርቲዎች ጋር በውሕደት፣ በቅንጅት ወይም በግንባር ለመሥራት ይችላል።
2. የውሕደት፣ የቅንጅት ወይም የግንባር ውሳኔ በማዕከላዊ ኮሚቴ ተጠንቶ ለአማካሪዎች ኮሚቴ ከቀረበ በኋላ የጠቅላላ ጉባኤው የመጨረሻ ይሁንታ ማግኘት አለበት።
3. ማንኛውም ውሕደት፣ ቅንጅት ወይም ግንባር በሀገሪቱ የምርጫና የፖለቲካ ፓርቲዎች ሕግ መሠረት ይፈጸማል።

አንቀጽ 28: የፓርቲው መፍረስ

1. ፓርቲው ሲፈርስ የሚችለው በጠቅላላ ጉባኤው ከተገኙት አባላት በሦስት አራተኛ (3/4) ድምፅ ሲወሰን ብቻ ነው።
2. ፓርቲው ሲፈርስ ንብረቱ በሕግ መሠረት ለተመሳሳይ ዓላማ ለተቋቋመ ድርጅት ወይም ለበጎ አድራጎት ድርጅት እንዲተላለፍ ይደረጋል። የንብረት አስተዳደሩን የሚከታተል ጊዜያዊ ኮሚቴ በጠቅላላ ጉባኤው ይመረጣል።

አንቀጽ 29: የመተዳደሪያ ደንቡ የበላይነት

1. ይህ መተዳደሪያ ደንብ የፓርቲው የበላይ ሕግ ነው። ሁሉም የፓርቲው አካላት፣ አባላትና የውስጥ ደንቦች ለዚህ መተዳደሪያ ደንብ ተገዢ መሆን አለባቸው።
2. በዚህ መተዳደሪያ ደንብና በሌሎች የፓርቲው የውስጥ ደንቦች መካከል ግጭት ቢፈጠር የዚህ መተዳደሪያ ደንብ ድንጋጌዎች ተፈጻሚነት ይኖራቸዋል።

አንቀጽ 30: መተዳደሪያ ደንቡን የማሻሻል ሥልጣንና ሥርዓት

1. ይህንን መተዳደሪያ ደንብ የማሻሻል ሙሉ ሥልጣን የጠቅላላ ጉባኤ ነው።
2. የማሻሻያ ሀሳብ በማዕከላዊ ኮሚቴ፣ በአማካሪዎች ኮሚቴ ወይም ቢያንስ አንድ አምስተኛ (1/5) ከሚሆኑ የጠቅላላ ጉባኤ አባላት በጽሑፍ ሊቀርብ ይችላል።
3. የቀረበው የማሻሻያ ሀሳብ በጠቅላላ ጉባኤው ከተገኙት አባላት በሁለት ሦስተኛ (2/3) ድምፅ ሲጸድቅ የደንቡ አካል ይሆናል።

አንቀጽ 31: መተዳደሪያ ደንቡ ስለሚጸናበት ጊዜ

ይህ መተዳደሪያ ደንብ በኢአልፓ መሥራች/የመጀመሪያ ጠቅላላ ጉባኤ ከጸደቀበት ግንቦት 11/2017 ዓ.ም ጀምሮ የጸና ይሆናል።

አንቀጽ 32: ማጠቃለያ

ይህ የኢትዮጵያ አንድነትና ልማት ፓርቲ (ኢአልፓ) መተዳደሪያ ደንብ የጸደቀውና የመጨረሻው የአማርኛ ቅጂ ነው። ፓርቲው እንደአስፈላጊነቱ ይህንን ደንብ ወደ ሌሎች ቋንቋዎች ሊተረጎም ይችላል፤ ሆኖም በትርጉም ወቅት የሐሳብ ልዩነት ቢከሰት የአማርኛው ቅጂ የበላይነት ይኖረዋል።